

**Pietele de capital din Europa Centrala si de Est versus piata de capital din Romania
- decembrie 2007 -**

Volatilitatea a fost si in luna decembrie principala caracteristica a burselor din Europa Centrala si de Est. Cu exceptia Bursei de Valori de la Bucuresti care a avut o crestere semnificativa (dupa minimele din noiembrie, aceste aprecieri pot fi considerate mai degraba reveniri, nu cresteri in adevaratul sens al cuvintului), restul burselor din regiune au avut la sfarsitul anului variatii de maxim 1,78% comparativ cu ultima sedinta de tranzactionare din noiembrie.

Nervozitatea investitorilor s-a manifestat si in aceasta luna, semn ca efectele crizelor financiare din timpul anului inca se resimt. In plus, cresterea puternica a pretului petrolului, tensiunile politice si teama de recesiune in SUA au constituit principalele motive care i-au determinat pe investitori sa-si aloce cu prudenta disponibilitatile.

Tara	Val. Tranz. (mil. EUR)	Capitalizare (mil. EUR)	Indice	Variatie 2007	Variatie decembrie	Variatie 12 luni
Romania	413,56	24.600	BET (9.825,38)	+22,05%	+10,48%	+22,05%
Rep. Ceha	2.665,58	69.290	PX (1.815,10)	+14,24%	+2,31%	+14,24%
Ungaria	1.731,50	32.520	BUX (26.235,63)	+5,60%	+1,15%	+5,60%
Slovacia	3,00	4.744	SAX (445,65)	+7,23%	+0,61%	+7,23%
Bulgaria	515,68	14.297	SOFIX (1.767,88)	+44,42%	+0,19%	+44,42%
Polonia	7.769,13	299.556	WIG20 (3.482,63)	+5,20%	-2,50%	+5,20%

Unul dintre cele mai importante evenimente care au avut loc la **Bursa de Valori din Bucuresti** a fost oferta publica initiala Transgaz, care a starnit un interes deosebit din partea investitorilor. Acest IPO reprezinta al doilea al unei societati de utilitati (dupa Transelectrica) si cel mai mare din istoria bursei romanesti. Sectorul utilitatilor continua sa se afle in atentia investitorilor, avand in vedere cresterea consumurilor energetice la nivel mondial si ingrijorarile legate de reducerea rezervelor internationale de hidrocarburi.

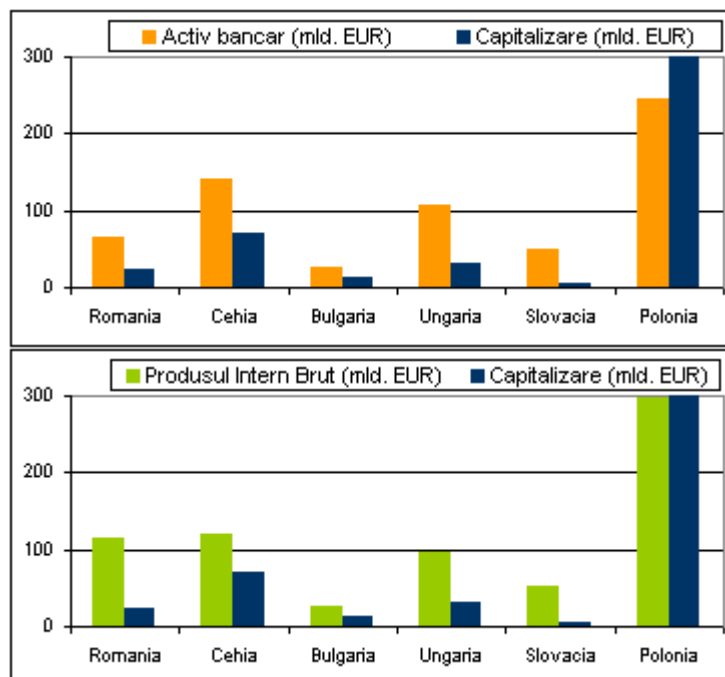
Din punct de vedere al randamentelor, BVB ocupa pozitia secunda, cu o crestere de 32,64% la nivelul segmentului principal si 96,48% la nivelul Rasdaq. Capitalizarea pietei, calculata in euro, a crescut in 2007 cu 28,71%, ajungand la 31,59 miliarde euro (din care 24,6 miliarde euro segmentul principal). Rulajele anuale au fost de 5,44 miliarde euro (peste 17% din capitalizarea de la finalul anului 2007).

In anul 2007 au fost lansate la BVB primele instrumente derivate (contract Futures pe indicii BVB) dar succesul acestora a intarziat sa apara, atractivitatea acestor instrumente fiind reduca.

Spre deosebire de luna trecuta, cand a trecut printr-o perioada nefasta, Bursa de Valori Bucuresti a recuperat 10,48% la nivelul indicelui BET. Aceasta revenire a indicelui pana la valoarea de 9.825,38 echivaleaza cu o crestere anuala de 22,05%, a doua ca performanta din regiune, dupa Bursa din Sofia. Capitalizarea de la finalul anului a ajuns la 24,6 miliarde euro, la nivelul segmentului principal si la 1,29 miliarde euro la nivelul segmentului Rasdaq.

Indicele societatilor de investitii financiare a avut o crestere similara (+10,93%), conducand la o performanta anuala de 24,85%, superioara performantelor celor zece societati incluse in indicele BVB, dar inferioara performantei de ansamblu a pietei (indicele BET-C a inregistrat o crestere de 1.640,39 puncte, ceea ce reprezinta o performanta anuala de 32,64%).

Lichiditatea s-a ridicat la 515,68 milioane euro, cu aproximativ 5 milioane euro peste valoarea inregistrata in noiembrie. Cea mai ridicata valoare de tranzactionare (82,5 milioane euro) a fost 11 decembrie 2007, cand au fost efectuate decontarile aferente ofertei publice derulate de operatorul sistemului national de transport al gazelor naturale.

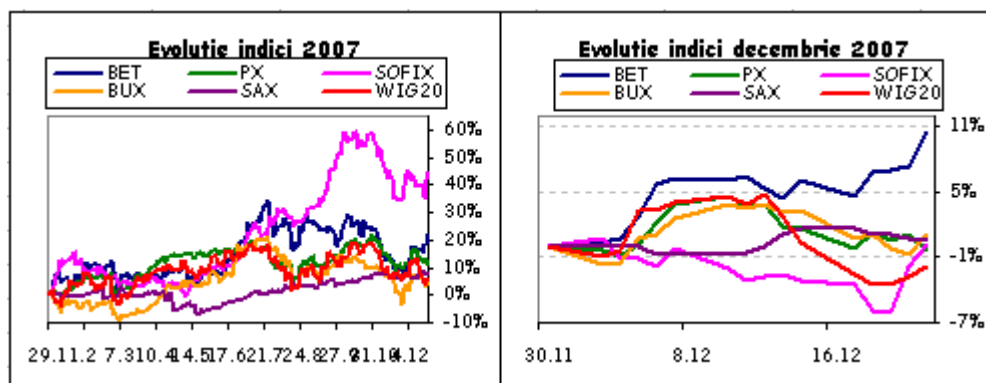

Tara	P/E	Capit. / PIB	Capit. / Activ bancar
Romania	17,85*	20,1	34,9
Rep. Ceha	25,5	57,8	49,2
Bulgaria	n.a.	53,8	52,5
Ungaria	14,6	34,0	30,1
Slovacia	13,36	9,1	9,6
Polonia	18,80	101,1	121,8

*noiembrie 2007

Indicele **Bursei de Valori din Praga** a inregistrat un avans de 2,31% in luna decembrie, pana la nivelul de 1815,1 puncte, cu 14,24% mai ridicata decat valoarea inregistrata in ultima sedinta a anului 2006. Valoarea tranzactiilor lunare a fost de aproape 2,7 miliarde euro. Evolutia lunara a fost oscilanta: dupa scaderi importante la inceputul lunii (indicele PX a inregistrat un minim lunar pe 4 decembrie), a urmat o perioada de cresteri pana pe 10 decembrie dupa care au urmat noi sedinte in care indicele a pierdut din valoare. Capitalizarea pietei a crescut cu 1,32%, pana la nivelul de 69,29 miliarde euro.

Ca si luna precedenta, cel mai tranzactionat emitent a fost Grupul CEZ, cu tranzactii ce au cumulat 47,97% din rulajul lunar. Actiunile s-au apreciat cu 2,79%, pana la nivelul de 1.362 CZK (dupa ce in timpul lunii au urcat pana la nivelul de 1.423 CZK), urcand astfel capitalizarea companiei la 30,3 miliarde euro. Tranzactii importante s-au efectuat si cu titlurile Komerční Banka (KB), parte a Societe Generale, ce au reprezentat 14,28% din rulajul lunar al Bursei de la Praga, cu putin peste nivelul inregistrat de actiunile Erste Bank (11,45%).

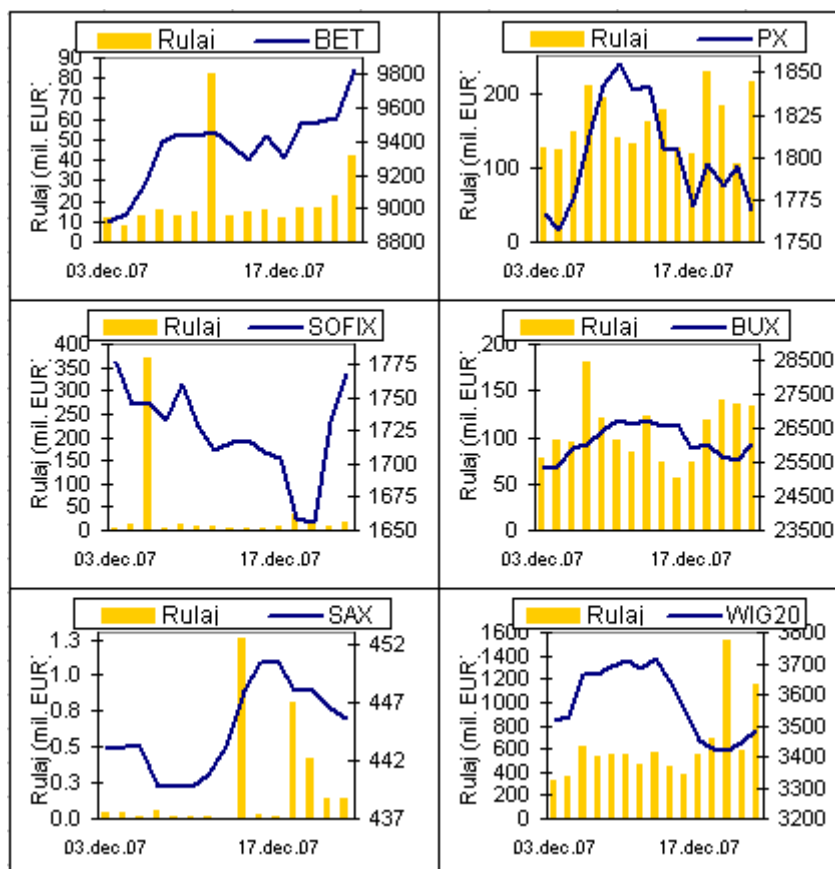
O crestere modesta a inregistrat-o si **Bursa de Valori din Budapesta**, cresterea lunara a indicelui BUX fiind de 1,15%. Dintre bursele regionale, Budapesta se detaseaza din punct de vedere al raportului intre valoarea tranzactiilor lunare si capitalizare (5,33% in luna decembrie, fata de 3,85% in Cehia sau 2,59% in Polonia, pentru a face o comparatie cu bursele cu o maturitate similara). Rulajele lunare au cumulat 1,73 miliarde euro, sub valoarea inregistrata in luna anterioara (2,33 miliarde euro). Performanta anuala a Bursei de la Budapesta a fost de 5,6%, capitalizarea ajungand la 32,52 miliarde euro.

La fel ca luna trecuta, actiunile OTP Bank au cumulat peste jumatate (52,11%) din valoarea tranzactiilor efectuate, pe fondul unei aprecieri lunare de 2,3%. Cele mai importante tranzactii s-au efectuat pe 6 decembrie, cand tranzactiile cu actiunile bancii au totalizat peste 61 milioane euro.

Actiunile MOL s-au depreciat cu 1,6%, valoarea tranzactiilor depasind 339,7 milioane euro. Cu toate acestea, MOL ramane cea mai mare companie maghiara din punct de vedere al capitalizarii, ce depaseste 10,6 miliarde euro. PannonPlast, companie care activeaza in domeniul produselor din material plastic, a avut cea mai importanta crestere dintre companiile de la categoria A, avansul lunar fiind de 15,25%, in conditiile unor rulaje lunare de 27,6 milioane euro. Compania are o structura din holding, detinand active inclusiv in Romania (producatorul de ambalaje de plastic Unical Prodimpex).

Bursa de Valori din Bratislava, caracterizata printr-o lichiditate foarte redusa (0,06% din capitalizarea de la sfarsitul lunii), a continuat sa evolueze aproape liniar, cresterea lunara fiind de 0,61%. Cresterile lunare reduse dar constante, au permis un avans anual de 7,63%, peste nivelele inregistrate de Bursele de Valori din Varsovia sau Budapesta.

In luna decembrie, titlurile Slovnaft au facut obiectul a patru tranzactii DEAL prin care au fost transferate 11.606 actiuni. De asemenea, tranzactii vizand 2,05 milioane actiuni s-au efectuat si cu titlurile Novitech (peste 20% din capitalul social). Compania are activitati legate de dezvoltarea si implementarea sistemelor informatice de mari dimensiuni si asigurarea de management de proiect.

Bursa de Valori din Sofia a continuat si in luna decembrie sa dea batai de cap investitorilor, sedintele in care indicele SOFIX a pierdut din valoare fiind numeroase. Scaderile au continuat pana in ultimele sedinte, dupa care au urmat doua sedinte de revenire, fapt ce a permis indicelui SOFIX sa inregistreze la finalul ultimei sedinte din acest an valoarea de 1.767,88 puncte. Avand in vedere cresterea indicelui principal, putem spune ca Bursa din Sofia a adus cele mai importante randamente investitorilor, in anul 2007 cresterea depasind 44% (apreciere dubla fata de urmatoarea clasata, Bursa de Valori din Bucuresti).

Valoarea tranzactiilor efectuate in luna decembrie s-a ridicat la peste 515 milioane euro, mult peste valoarea lunii precedente. Tranzactiile prin care peste 90% din actiunile Economic & Investment Bank AD Sofia au fost

transferate in data de 5 decembrie au condus la un rulaj zilnic (367,80 milioane euro), cu mult peste media Bursei de Valori din Sofia.

Luna decembrie a fost o perioada de exceptie pentru **Bursa de Valori din Varsovia**. Evenimentul lunii a fost, fara indoiala, listarea UniCredit care a devenit astfel cea mai mare companie listata la Varsovia. Capitalizarea a crescut spectaculos, ajungand la aproape 300 miliarde euro, cu aproximativ 75 miliarde mai mult decat luna precedenta. Indicele WIG20 a pierdut 2,5% in luna decembrie, ajungand la valoarea de 3.482,63 puncte. Maturitatea pietei poloneze este demonstrata si de ritmul de crestere anual, de numai 5,2%.

In luna decembrie, un numar de 13 companii au fost listate pe Bursa de Valori din Varsovia, 8 dintre acestea fiind listate pe segmentul principal si 5 pe segmentul New Connect.

Retrospectiva 2007

La nivel regional, bursele au fost caracterizate de o volatilitate ridicata anul trecut. Efectele au provenit in special din zona Americii de Nord (crizei creditelor ipotecare cazandu-le victime principalele institutii financiar-bancare ce opereaza la nivel global) dar aspecte locale precum deficitele comerciale in crestere accelerata sau inflatia peste estimarile autoritatilor. Cresterea temerilor legate de posibila intrare in recesiune a economiei nord-americane, tensiunile politice din mai multe regiuni si majorarea pretului petrolului, au condus la o aversiune la risc in crestere, care a afectat in principal economiile emergente.

Cu toate acestea, toate bursele din regiune au cunoscut cresteri atat din punct de vedere al capitalizarii (multe prin listarea unor noi societati, elocvente fiind cazurile Burselor din Varsovia sau Sofia).

La **Bursa de Valori din Varsovia** au fost initiate un numar de 105 IPO, 84 de societati fiind admise la tranzactionare pe segmentul principal si 24 pe segmentul New Connect, ridicand astfel numarul societatilor listate la 351 companii (328 poloneze si 23 straine). Capitalizarea pietei a crescut cu 122 miliarde euro, ajungand la 300 miliarde euro la sfarsitul anului (din care 142 miliarde euro societati poloneze si 158 straine). Cea mai mare companie listata a devenit UniCredit, listata in luna decembrie, capitalizarea acesteia ridicandu-se la circa 75 miliarde euro. O crestere semnificativa s-a inregistrat si la nivelul lichiditatii, care a crescut pana la 128 miliarde euro, comparativ cu 83 miliarde in 2006.

Bursa de Valori din Sofia a ajuns la un numar de 380 emitenti (19 pe piata oficiala si 361 pe piata neoficiala), un urma unei serii de IPO. Capitalizarea a ajuns la 14,3 miliarde euro, in crestere cu 82% fata de sfarsitul anului 2006. Randamentele aduse investitorilor au fost insemnate, semn ca piata a avut un potential semnificativ de crestere. Indicele principal al Bursei din Sofia a consemnat anul trecut un avans de 44,24%. Capitalizarea a urcat pana la 14,3 miliarde euro, lichiditatea anuala fiind de 4,43 miliarde euro (aproape 31% din capitalizare).

Bursa de Valori din Budapesta a terminat anul cu o capitalizare de 31,53 miliarde euro, in scadere modesta fata de valoarea inregistrata anul precedent (31,7 miliarde euro). Valoarea cumulata a tranzactiilor s-a ridicat la 34,56 miliarde euro, ceea ce inseamna 110% din capitalizare. Performanta anuala a principalelor actiuni, reflectata in indicele BUX, a fost de 5,60%, printre cele mai slabe din regiunea Europei Centrale si de Est.

Anul 2007 la **Bursa de Valori din Praga** poate fi caracterizat printr-o crestere de 14,24% a indicelui PX, pana la valoarea de 1.815,10 puncte. Capitalizarea bursei s-a ridicat la 69,29 miliarde euro, in crestere cu 19,67% comparativ cu anul 2006. Piata este atipica, in conditiile in care primii sapte emitenti (Grupul CEZ, Erste Bank, Telefonika O2, Komerční Banka, CETV, Unipetrol si Zentiva), cumuleaza circa 95%, atat la nivelul capitalizarii, cat si al valorilor de tranzactionare, restul de 25 emitenti cummand putin peste 5%.

Prime Transaction
Departament Analiza
analiza@primet.ro
11.01.2008

NOTA: Acest material nu poate fi preluat, integral sau partial, in alte surse media, fara acceptul scris al S.S.I.F. Prime Transaction.